

**Com trobar la revista més
adequada per publicar el
nostre treball de recerca?**

***¿Cómo encontrar la
revista más adecuada
para publicar nuestro
trabajo de investigación?***

AUTORA: EDURNE ZABALETA DEL OLMO

Fundació Institut Universitari per a la recerca a l'Atenció Primària de Salut
Jordi Gol i Gurina (IDIAPJGol)|

Objectiu

L'objectiu d'aquest breu document és oferir recomanacions pràctiques als investigadors per ajudar-los a trobar les revistes més adequades i evitar les revistes i editorials "depredadores". En resum, identificar les revistes on publicar els seus manuscrits, que més s'adaptin a la temàtica de recerca del seu treball i que alhora utilitzin unes bones pràctiques editorials.

Objetivo

El objetivo de este breve documento es ofrecer recomendaciones prácticas a los investigadores para ayudarles a encontrar las revistas más adecuadas y evitar las revistas y editoriales "depredadoras". En resumen, identificar las revistas en las que publicar sus manuscritos, que más se adapten a la temática de investigación de su trabajo y que a la vez utilicen unas buenas prácticas editoriales.

Trobar la revista més adequada

Enviar un manuscrit a una revista inadequada és un dels errors més comuns que fem els autors donant com a resultat el rebuig de l'editor pel fet que el tema del manuscrit enviat no és rellevant per a l'àmbit de la revista. La tramesa a una revista que s'adapti bé al contingut del manuscrit pot evitar aquest problema.

Encontrar la revista más adecuada

Enviar un manuscrito a una revista inadecuada es uno de los errores más comunes que hacemos los autores dando como resultado el rechazo del editor debido a que el tema del manuscrito enviado no es relevante para el ámbito de la revista. El envío a una revista que se adapte bien al contenido del manuscrito puede evitar este problema.

EINES PER TROBAR LA REVISTA

Existeixen diferents eines que ens poden ajudar a trobar la revista més adequada per enviar el nostre manuscrit. Aquestes eines, després d'introduir un text, com el títol, el resum o les paraules clau del manuscrit, ens retornen una llista de revistes recomanades. En la Taula 1 se citen les més conegudes, es recomana utilitzar més d'una eina i analitzar i combinar els seus resultats.

HERRAMIENTAS PARA ENCONTRAR LA REVISTA

Existen diferentes herramientas que pueden ayudarnos a encontrar la revista más adecuada para enviar nuestro manuscrito. Estas herramientas, después de introducir un texto, como el título, el resumen o las palabras clave del manuscrito, nos devuelven una lista de revistas recomendadas. En la Tabla 1 se citan las más conocidas, se recomienda utilizar más de una herramienta y analizar y combinar sus resultados.

TAULA/TABLA 1. LLISTAT D'EINES PER TROBAR LA REVISTA MÉS ADEQUADA/LISTADO DE HERRAMIENTAS PARA ENCONTRAR LA REVISTA MÁS ADECUADA

Nom/Nombre	URL
Elsevier Journal Finder	https://journalfinder.elsevier.com
IEEE Publication Recommender*	https://publication-recommender.ieee.org/home;jsessionid=90D6A5FCBF940E6C31DB4025224A0FF8
Journal/Author Name Estimator (JANE)	https://jane.biosemantics.org
Journal Guide	https://www.journalguide.com
Springer Journal Suggester	https://journalsuggester.springer.com
Wiley Journal Finder Beta	https://journalfinder.wiley.com/search?type=match

*específica per a revistes del camp de l'enginyeria/específica para revistas del campo de la ingeniería

La qualitat i la reputació de la revista

LES REVISTES “DEPREDADORES”, COM IDENTIFICAR-LES I PER QUÈ EVITAR-LES?

La digitalització de les publicacions i la creixent implementació de l'accés obert han transformat el món de la recerca, obrint noves maneres d'accedir, difondre i produir el coneixement científic. No obstant això, aquesta innovació també està contribuint al creixement de la “depredació” editorial, dades recents situen el nombre de revistes “depredadores” en més de 15 000¹. Encara que s'han dut a terme nombrosos intents d'establir una definició d'aquesta mena de

La calidad y la reputación de la revista

LAS REVISTAS DEPREDADORAS, ¿CÓMO IDENTIFICARLAS Y POR QUÉ EVITARLAS?

La digitalización de las publicaciones y la creciente implementación del acceso abierto han transformado el mundo de la investigación, abriendo nuevas formas de acceder, difundir y producir el conocimiento científico. Sin embargo, esta innovación también está contribuyendo al crecimiento de la “depredación” editorial, datos recientes sitúan el número de revistas “depredadoras” o “pseudo-revistas” en más de 15 000¹. Aunque

revistes no existeix una definició única i consensuada, no obstant això, la definició més acceptada és la del "consens internacional" de Nature 2019²: “Les revistes i editorials depredadores són entitats que prioritzen l'interès propi a costa de la recerca i es caracteritzen per la informació falsa o enganyosa, la desviació de les millors pràctiques editorials i de publicació, la falta de transparència i l'ús de pràctiques de captació agressives i indiscriminades.” Aquest tipus de revistes comparteixen unes característiques comunes: (a) accepten i publiquen gairebé tots els manuscrits enviats, (b) no són transparents quant al procés de publicació, (c) sovint imiten els noms i formats de revistes de prestigi per enganyar els autors i lectors, i fins i tot (d) poden cobrar taxes de publicació sense publicar mai el manuscrit enviat. Així mateix, una pràctica freqüent entre les editorials d'aquestes revistes és l'enviament massiu de correus electrònics sol·licitant la presentació de manuscrits i prometent una ràpida publicació a canvi de taxes de publicació que poden ser inferiors a altres revistes de reconegut prestigi.

Per la qual cosa, si un article es publica en una revista depredadora, és poc probable que hagi estat sotmès a una sòlida revisió per parells i fins i tot que hagi estat revisat. Això és problemàtic per diverses raons entre les quals destaquen que altres investigadors poden citar o utilitzar aquest article com a base per a la seva pròpia recerca amb

se han llevado a cabo numerosos intentos de establecer una definición de este tipo de revistas no existe una definición única y consensuada, sin embargo, la definición más aceptada es la del "consenso internacional" de Nature 2019²: “Las revistas y editoriales depredadoras son entidades que priorizan el interés propio a expensas de la investigación y se caracterizan por la información falsa o engañosa, la desviación de las mejores prácticas editoriales y de publicación, la falta de transparencia y el uso de prácticas de captación agresivas e indiscriminadas.” Este tipo de revistas comparten unas características comunes: (a) aceptan y publican casi todos los manuscritos enviados, (b) no son transparentes en cuanto al proceso de publicación, (c) a menudo imitan los nombres y formatos de revistas de prestigio para engañar a los autores y lectores, e incluso (d) pueden cobrar tasas de publicación sin publicar nunca el manuscrito enviado. Asimismo, una práctica frecuente entre las editoriales de estas revistas es el envío masivo de correos electrónicos solicitando la presentación de manuscritos y prometiendo una rápida publicación a cambio de tasas de publicación que pueden ser inferiores a otras revistas de reconocido prestigio.

Por lo que si un artículo se publica en una revista depredadora, es poco probable que haya sido sometido a una sòlida revisió por pares e incluso que haya sido revisado. Esto es problemático por varias razones entre las que destacan que otros investigadores pueden citar o utilizar este artículo como base para su

el benentès que els seus resultats són fruit d'uns procediments científics sòlids. Així mateix, organitzacions amb ànim de lucre poden publicar més fàcilment recerques que després siguin utilitzades en les seves campanyes comercials. No obstant això, el principal problema és que, a mesura que es publiquen aquests articles i se citen en revistes legítimes, el coneixement científic deixa de ser fiable³. Per tot això, és necessari que tant els investigadors com els lectors siguin conscients de l'existència d'aquest tipus de revistes amb la finalitat d'evitar enviar manuscrits per a la seva publicació o citar i utilitzar el seu contingut.

EINES PER AVALUAR LES PRÀCTIQUES EDITORIALS DE LES REVISTES

En l'actualitat, la gran proliferació de revistes fa que qualificar a una revista científica com una possible revista depredadora sigui cada vegada més difícil. Lamentablement, no existeixen uns criteris que defineixin o identifiquin de manera fiable aquest tipus de revistes, per la qual cosa és necessari avaluar acuradament les pràctiques de cada revista. No obstant això, diferents organitzacions del món acadèmic i de la publicació científica han desenvolupat eines, en forma de directrius i informes, que juntament amb les consultes realitzades a investigadors de referència en la nostra disciplina i a persones amb una àmplia experiència en publicacions científiques, poden ajudar-nos a avaluar la

propia investigación con el entendimiento de que sus resultados son fruto de unos procedimientos científicos sólidos. Asimismo, organizaciones con ánimo de lucro pueden publicar más fácilmente investigaciones que después sean utilizadas en sus campañas comerciales. Sin embargo, el principal problema es que, a medida que se publican estos artículos y se citan en revistas legítimas, el conocimiento científico deja de ser fiable³. Por ello, es necesario que tanto los investigadores como los lectores sean conscientes de la existencia de este tipo de revistas con el fin de evitar enviar manuscritos para su publicación o citar y utilizar su contenido.

HERRAMIENTAS PARA EVALUAR LAS PRÁCTICAS EDITORIALES DE LAS REVISTAS

En la actualidad, la gran proliferación de revistas hace que calificar a una revista científica como una posible revista depredadora sea cada vez más difícil. Lamentablemente, no existen unos criterios que definan o identifiquen de forma fiable este tipo de revistas, por lo que es necesario evaluar cuidadosamente las prácticas de cada revista. Sin embargo, diferentes organizaciones del mundo académico y de la publicación científica han desarrollado herramientas, en forma de directrices e informes, que junto con las consultas realizadas a investigadores de referencia en nuestra disciplina y a personas con una amplia experiencia en publicaciones científicas, pueden ayudarnos a evaluar la

integritat, la història, les pràctiques i el prestigi de les revistes científiques^{4,5}.

Llistat de revistes potencialment depredadores

Llistar les potencials revistes i editorials depredadores és potser la intervenció més destacada per combatre les pràctiques editorials poc ètiques, però també una de les més problemàtiques. La llista més coneguda és la de Beall creada en el 2010. Aquesta llista es va convertir en el lloc al qual acudien tots els que volien saber si la revista a la qual pensaven enviar el seu manuscrit era depredadora o no. No obstant això, Beall va retirar la llista, sense previ avís, en 2017, després de rebre pressions de les editorials, dels seus companys i de la seva pròpia institució. No obstant això, es pot accedir a aquesta llista des de la pàgina web <https://beallslist.net>. Així mateix, alguns països han preparat les seves pròpies llistes de revistes. En el cas d'Espanya, destaquen l'informe elaborat per l'[Agència Nacional d'Avaluació de la Qualitat i Acreditació](#) (ANECA) sobre l'impacte de les editorials *Open Access* a Espanya que inclou un llistat de revistes i editorials amb comportament no estàndar⁶ o la [Classificació Integrada de Revistes Científiques](#) (CIRC)⁷ de ciències socials i humanes que categoritza les revistes en funció de la seva qualitat.

Guies d'avaluació i llistats de comprovació

Les guies d'avaluació i llistats de comprovació que recullen les característiques i trets típics de les revistes depredadores poden ajudar els

integritad, la historia, las prácticas y el prestigio de las revistas científicas^{4,5}.

Listado de revistas potencialmente depredadoras

Listar las potenciales revistas y editoriales depredadoras es quizás la intervención más destacada para combatir las prácticas editoriales poco éticas, pero también una de las más problemáticas. La lista más conocida es la de Beall creada en el 2010. Esta lista se convirtió en el sitio al que acudían todos los que querían saber si la revista a la que pensaban enviar su manuscrito era depredadora o no. Sin embargo, Beall retiró la lista, sin previo aviso, en 2017, después de recibir presiones de las editoriales, de sus compañeros y de su propia institución. Sin embargo, se puede acceder a esta lista desde la página web <https://beallslist.net>. Asimismo, algunos países han preparado sus propias listas de revistas. En el caso de España, destacan el informe elaborado por la [Agencia Nacional de Evaluación de la Calidad y Acreditación](#) (ANECA) sobre el impacto de las editoriales *Open Access* en España que incluye un listado de revistas y editoriales con comportamiento no estándar⁶ o la [Clasificación Integrada de Revistas Científicas](#) (CIRC)⁷ de ciencias sociales y humanas que categoriza las revistas en función de su calidad.

Guías de evaluación y listados de comprobación

Las guías de evaluación y listados de comprobación que recogen las características y rasgos típicos de las revistas depredadoras

investigadors a identificar revistes i editorials de confiança en les quals publicar i presentar els seus treballs. Entre les guies d'avaluació i els llistats de comprovació disponibles que ens poden ajudar a identificar i evitar les revistes amb pràctiques de publicació poc ètiques destaquen: l'estratègia [Think. Check. Submit](#)⁸ i les guies publicades per la [Universitat de Toronto](#)⁹ i per [l'agència de qualitat i normes de l'educació terciària d'Àustria](#)¹⁰. Per exemple la guia de la Universitat de Toronto proposa evitar enviar el nostre manuscrit a qualsevol revista que:

- Ens garanteixi que el nostre manuscrit serà publicat.
- Ens hagi enviat una invitació no sol·licitada per correu electrònic per publicar un treball.
- Els articles publicats en la revista no coincideixen amb el títol de la revista ni amb el seu àmbit de coneixement.

No obstant això, no existeix un criteri únic que ens pugui ajudar a identificar aquest tipus de revistes. Aquestes eines ens ajuden a identificar i a quantificar la utilització de pràctiques de publicació poc ètiques d'una revista. És l'acumulació d'aquestes pràctiques la que ens pot indicar que es tracta d'una revista que hem d'evitar.

pueden ayudar a los investigadores a identificar revistas y editoriales de confianza en las que publicar y presentar sus trabajos. Entre las guías de evaluación y los listados de comprobación disponibles que pueden ayudarnos a identificar y evitar las revistas con prácticas de publicación poco éticas destacan: la estrategia [Think. Check. Submit](#)⁸ y las guías publicadas por la [Universidad de Toronto](#)⁹ y por la [agencia de calidad y normas de la educación terciaria de Australia](#)¹⁰. Por ejemplo la guía de la Universidad de Toronto propone evitar enviar nuestro manuscrito a cualquier revista que:

- Nos garantice que nuestro manuscrito será publicado.
- Nos haya enviado una invitación no solicitada por correo electrónico para publicar un trabajo.
- Los artículos publicados en la revista no coinciden con el título de la revista ni con su ámbito de conocimiento.

Sin embargo, no existe un criterio único que pueda ayudarnos a identificar este tipo de revistas. Estas herramientas nos ayudan a identificar y cuantificar la utilización de prácticas de publicación poco éticas de una revista. Es la acumulación de estas prácticas la que puede indicarnos que se trata de una revista que debemos evitar.

Bibliografía/Bibliografia

1. The Interacademy Partnership (IAP). Combatting predatory academic journals and conferences: report [Internet]. Washington, DC: IAP; 2022 [citado 7 de noviembre de 2022]. Disponible en: <https://www.interacademies.org/sites/default/files/2022-03/1.%20Full%20report%20-%20English%20FINAL.pdf>
2. Grudniewicz A, Moher D, Cobey KD, Bryson GL, Cukier S, Allen K, et al. Predatory journals: no definition, no defence. *Nature*. 2019;576(7786):210-2.
3. What damage do predatory journals do? [Internet]. Predatory Publishing. 2022 [citado 7 de noviembre de 2022]. Disponible en: <https://predatory-publishing.com/what-damage-do-predatory-journals-do/>
4. Committee on Publication Ethics, Directory of Open Access Journals, Open Access Scholarly Publishers Association, World Association of Medical Editors. Principles of Transparency and Best Practice in Scholarly Publishing [Internet]. 2018 [citado 5 de julio de 2022]. Disponible en: <https://publicationethics.org/node/19881>
5. World Association of Medical Editors. Identifying Predatory or Pseudo-Journals [Internet]. 2017 [citado 6 de julio de 2022]. Disponible en: <https://www.wame.org/identifying-predatory-or-pseudo-journals>
6. Oviedo-García MÁ, Casillas-Bueno JC, González-Rodríguez MR. Análisis bibliométrico e impacto de las editoriales Open Access en España [Internet]. 2021 [citado 5 de julio de 2022]. Disponible en: https://www.aneca.es/documents/20123/48615/210930_Openaccess.pdf/ec4d9d10-4704-f72e-1ae4-e1ce26f80b58?t=1666942928086
7. EC3metrics. Clasificación Integrada de Revistas Científicas (CIRC) [Internet]. 2022 [citado 5 de julio de 2022]. Disponible en: <https://clasificacioncirc.es/inicio>
8. Think. Check.Submit [Internet]. 2022 [citado 5 de julio de 2022]. Disponible en: <https://thinkchecksubmit.org>
9. University of Toronto. Identifying deceptive publishers: a checklist [Internet]. Toronto: Office of the Vice-President, Research and Innovation University of Toronto Libraries; 2018

[citado 7 de noviembre de 2022]. Disponible en:

https://onesearch.library.utoronto.ca/sites/default/files/copyright/deceptivejournals_checklist_082018.pdf

10. Tertiary Education Quality and Standards Agency (TEQSA). Predatory publishing: A to Z elements [Internet]. Australian Government; 2022 [citado 7 de noviembre de 2022]. Disponible en: <https://www.teqsa.gov.au/sites/default/files/predatory-publishing-a-z-elements.pdf?v=1656656736>